

Rok 2024 bude v Litomyšli plný velkých i malých výročí

30.12.2023 - | UNESCO

Vstupujeme do roku plného oslav a významných výročí. Začneme hned v březnu tím nejvýznamnějším, kterým je 200 let od narození Bedřicha Smetany 2. 3. 1824 v Zámeckém pivovaru v Litomyšli.

Zároveň si připomeneme také 100 let od odhalení pomníku Bedřicha Smetany na Smetanově náměstí. Smetanovo narození oslavíme 2. 3. velkou městskou slavností Vyvalte sudy, narodil se nám Bedříšek. Bedřichovo narození však nebudeme slavit pouze my v Litomyšli. Celý rok se ponese v duchu celonárodních oslav Smetanova narození, které zaštití projekt Smetana 200. Jedním z vrcholů smetanovského roku by měl být také letošní ročník festivalu Smetanova Litomyšl. Spolu se zahájením festivalu bychom měli slavnostně otevřít také zrekonstruovaný Rodný byt Bedřicha Smetany v zámeckém pivovaru, obnovenou Městskou obrazárnu a nový zámecký okruh.

V dubnu oslavíme 110 let od narození dalšího významného litomyšlského rodáka. 4. 4. 1914 se v Litomyšli narodil astronom Zdeněk Kopal. Místo, kde stával jeho rodný dům, dnes v Litomyšli připomíná plastika dvojhvězdy od Federica Díaze a Mariána Karla. 3. 4. zároveň uběhne přesně 20 let od slavnostního odhalení tohoto netradičního pomníku. I výročí Kopalova narození si v září připomeneme řadou akcí pro veřejnost, ale i mezinárodním astronomickým sympoziem. 21. 4. pak oslaví významné životní jubileum, 95. narozeniny, umělec Václav Cíglér, který se svými výtvarnými instalacemi nesmazatelně zapsal do současné podoby zrekonstruovaného kostela Nalezení sv. Kříže. V dubnu si dále 15. 4. připomeneme také výročí 30 let od setkání sedmi střeoevropských prezidentů v Litomyšli. Na výročí státnických návštěv bude celkově letošní rok neobyčejně bohatý. V červenci roku 1929, tedy před 95 lety navštívil Litomyšl v rámci Krajské výstavy prezident Tomáš Garrigue Masaryk a v září roku 1889 navštívil město císař František Josef I.

Květen přinese výrazně smutnější výročí. 17. 5. to bude již 40 let od velké povodně, která zaplavila Litomyšl a zejména velkou část náměstí v roce 1984. V červnu letošního roku si dále připomeneme 105 let od narození Františka Laška, litomyšlského purkmistra, lékaře, spisovatele a mecenáše, jehož jméno nese i ocenění pro významné osobnosti Litomyšle. 7. 6. uplyne 65 let od odhalení pomníku Aloise Jiráska na Zámeckém návrší v parku před budovou Regionálního muzea. 27. července oslavíme již 765 let od povýšení Litomyšle na město. V srpnu uplyne 350 let od narození Františka Maxmiliána Kaňky, významného českého barokního architekta, který se do podoby našeho města neodmyslitelně zapsal jako autor zámeckých hospodářských budov - pivovaru, jízďárny, konírny a kočárovny, ale i jako architekt, který po smrti Giovanniho Battisty Alliprandiho převzal dostavbu piaristického kostela Nalezení sv. Kříže. I samotný piaristický chrám si připomene dvě významná výročí v roce 1714 započala jeho stavba a v roce 1814 jej postihl jeden z ničivých požárů.

Na výročí bohatým měsícem bude také září. Připomeneme si 140 let od narození výtvarníka Josefa Váchala 23. 9. 1884, zároveň letos v květnu uplyne také 55 let od jeho úmrtí v roce 1969. Dále také 105 let od založení Faltysova knižkupectví nebo 60 let od počátku vydávání městského zpravodaje. V říjnu si připomeneme nedožitý 85. narozeniny historika Milana Skřivánka a také výročí 125 let od úmrtí litomyšlského rodáka, malíře Julia Mařáka. V listopadu to bude 120 let od instalace opony do Smetanova domu v roce 1904. V téže roce došlo také k neméně významnému milníku, kterým bylo zavedení veřejného osvětlení města. V listopadu uplyne také 135 let od založení svérázného humoristického spolku Quida Šimka Hnízdo kosů litomyšlských. V prosinci si připomeneme 35 let od úmrtí rektora litomyšlské piaristické koleje Františka Ambrože Strítěského.

Rok plný výročí zakončíme 4. 12. výročím 25 let od zápisu litomyšlského zámku na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Toto významné výročí oslavíme již v září městskými oslavami v rámci Dnů evropského dědictví.

<https://www.unesco-czech.cz/tiskova-zprava?id=357>